

Er der behov for mere VEU?

- Resultater fra PIAAC i Danmark

v/ Anders Rosdahl, SFI

Forsøgs- og Udviklingskonference
på VEU-området 2013

12. december 2013

Oversigt

1. **Måling af færdigheder**
2. Danmark og andre lande
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2012
4. Fordeling af færdigheder i Danmark
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

Måling af færdigheder

- Læsefærdigheder
- Regnefærdigheder
- Færdigheder i problemløsning med IT

Nøglekompetencer

Måling af færdigheder

Læsefærdigheder:

Evnen til at forstå, vurdere og benytte skrevne tekster med henblik på at deltage i samfundslivet, opnå personlige mål og udvikle viden og forståelse

Måling af færdigheder

7.328 svarpersoner i Danmark 16-65 år

Vægtning til befolkning juli 2011: 3,6 mio.

Den befolkning vi siger noget om

Interview af deltagere i PISA 2000: Rapport i 2014

Måling af færdigheder: Interview i deltagernes hjem

Spørgeskema: ca. 40 min.

Opgaver i læse-, regne og IT-færdigheder: 60 min
På interviewerens PC - subsidiært: Papir og blyant

Adaptiv test

Forskellige kombinationer af opgaver

Måling af færdigheder: Arbejdsdeling

Lande (Danmark):

Indsamling af spørgeskema og test-data fra deltagerne. Data leveres til:

PIAAC-Konsortium (USA):

Udvikling af test-teori og statistiske metoder.
Beregning af færdigheds-scorer, der leveres til lande bl.a. Danmark

Måling af færdigheder: Vore data

Fra PIAAC-konsortiet har vi fået:

10 scorer for hver respondent
for hhv. læse-, regne- og IT-færdigheder,
dvs. 30 score-værdier i alt

Varierer mellem 0 og 500

Ikke en test-score

Måling af færdigheder: Usikkerhed

Stikprøve usikkerhed:

Årsag: Vi interviewer ikke hele befolkningen, men kun en stikprøve

Måleusikkerhed:

Årsag: Respondenter bruger kun en time på at løse en stikprøve af opgaver, men ikke fx 12 timer

Usikkerheden har praktiske/økonomiske årsager

Måling af færdigheder: Hensyn til begge slags usikkerhed

Danmark: Gennemsnit på skala fra 0 til 500

Læsefærdigheder:	270,8 (269,6-272,0)
Regnefærdigheder:	278,3 (276,9-279,7)
IT-færdigheder:	283,1 (281,8-284,4)

Befolkningens læsefærdigheder

Færdigheds- score	Niveau	Procent	Antal personer 1.000
Ej score	Udenfor	0,4	14
0-175	0	3,8	138
176-225	1	11,9	431
226-275	2	34,0	1.233
276-325	3	39,9	1.449
326-500	4/5	10,0	363
I alt		100,0	3.629

Læsefærdigheder og FVU

Personer med mindre gode
læsefærdigheder i dag (0/1): ca. 580.000

Deltagere i et eller flere kurser
i FVU-læsning 2001-2011 ca. 61.000

Befolkningens regnefærdigheder

Færdigheds-score	Niveau	Procent	Antal personer 1.000
Ej score	Udenfor	0,4	14
0-175	0	3,4	124
176-225	1	10,8	393
226-275	2	30,7	1.115
276-325	3	38,0	1.381
326-500	4/5	16,6	603
I alt		99,9	3.629

Befolkningens IT-færdigheder

Færdigheds-score	Niveau	Procent	Antal personer 1.000
Ej score	Udenfor	14,5	527
0-240	0	13,9	505
241-290	1	32,9	1.194
291-340	2	32,3	1.174
341-500	3	6,3	230
I alt		99,9	3.629

IT-færdigheder og digitalisering

Antal voksne med mindre gode
IT-færdigheder (ingen score + 0) ca. 1.032.000

Personer over 65 år er ikke med

Regeringens digitaliseringsstrategi

PIAAC i Danmark

1. Måling af færdigheder
2. **Danmark og andre lande**
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2012
4. Fordeling af færdigheder i Danmark
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

Læsefærdigheder. Gennemsnitlig score.

		Gns. score	diff
1	Japan	296,2	25
2	Finland	287,5	17
3	Holland	284,0	13
4	Australien	280,4	10
5	Sverige	279,2	8
6	Norge	278,4	8
7	Estland	275,9	5
8	Belgien (Flandern)	275,5	5
9	Tjekkiet	274,0	3
10	Slovakiet	273,8	3
11	Canada	273,5	3
	Gennemsnit af lande	273,3	3
12	Sydkorea	272,6	2
13	England & Nordirland	272,5	2
14	Danmark	270,8	0
15	Tyskland	269,8	-1
16	USA	269,8	-1
17	Østrig	269,5	-1
18	Cypern	268,8	-2
19	Polen	266,9	-4
20	Irland	266,5	-4
21	Spanien	251,8	-19
22	Italien	250,5	-20

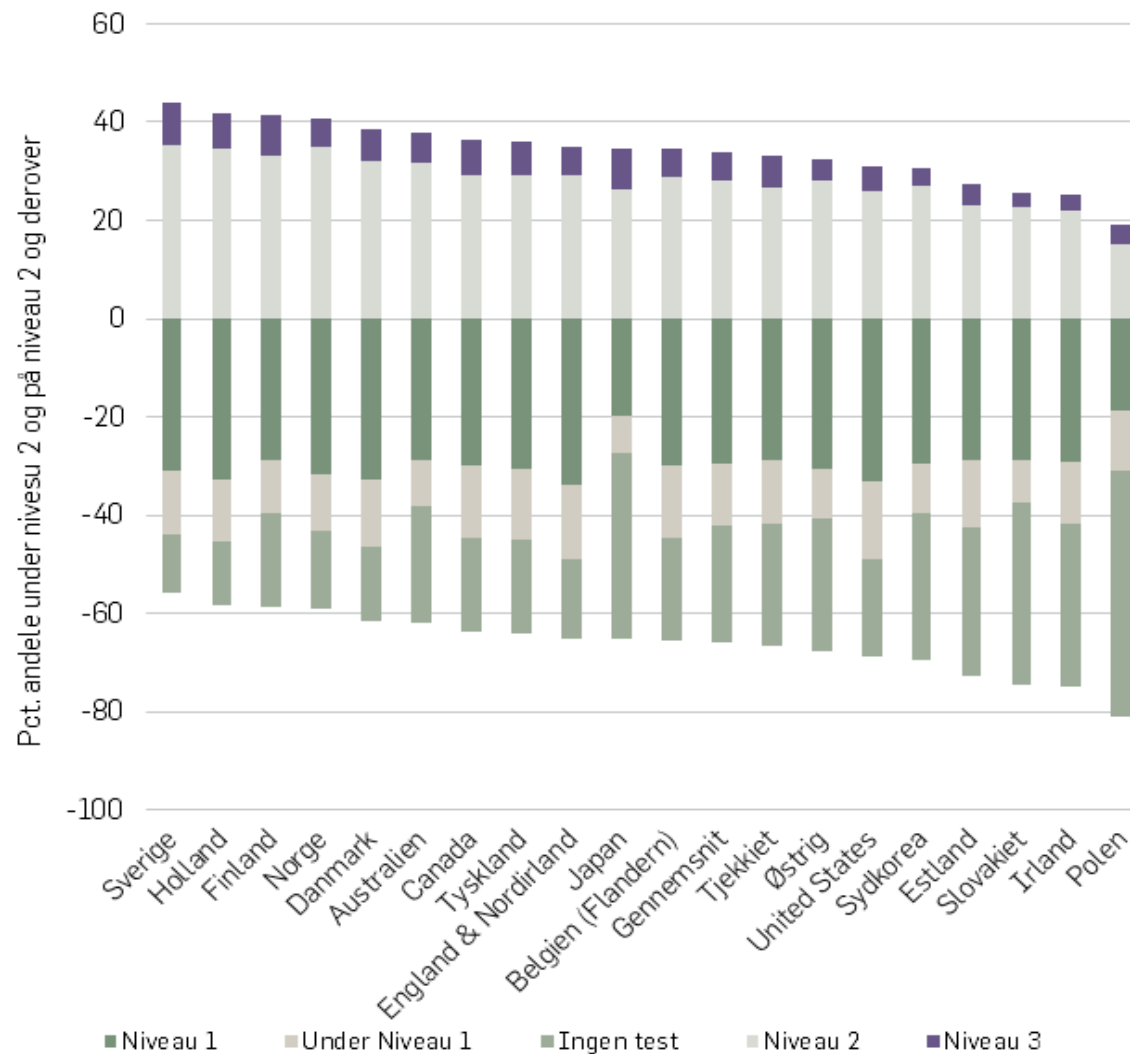
Regnefærdigheder. Gennemsnitlig score.

		Gns. score	diff
1	Japan	288,2	10
2	Finland	282,2	4
3	Belgien (Flandern)	280,4	3
4	Holland	280,3	2
5	Sverige	279,1	1
6	Norge	278,3	0
7	Danmark	278,3	0
8	Slovakiet	275,8	-3
9	Tjekkiet	275,7	-3
10	Østrig	275,0	-3
11	Estland	273,1	-5
12	Tyskland	271,7	-7
	Gennemsnit af lande	269,4	-9
13	Australien	267,6	-11
14	Canada	265,5	-13
15	Cypern	264,6	-14
16	Sydkorea	263,4	-15
17	England & Nordirland	261,7	-17
18	Polen	259,8	-19
19	Irland	255,6	-23
20	USA	252,8	-26
21	Italien	247,1	-31
22	Spanien	245,8	-33

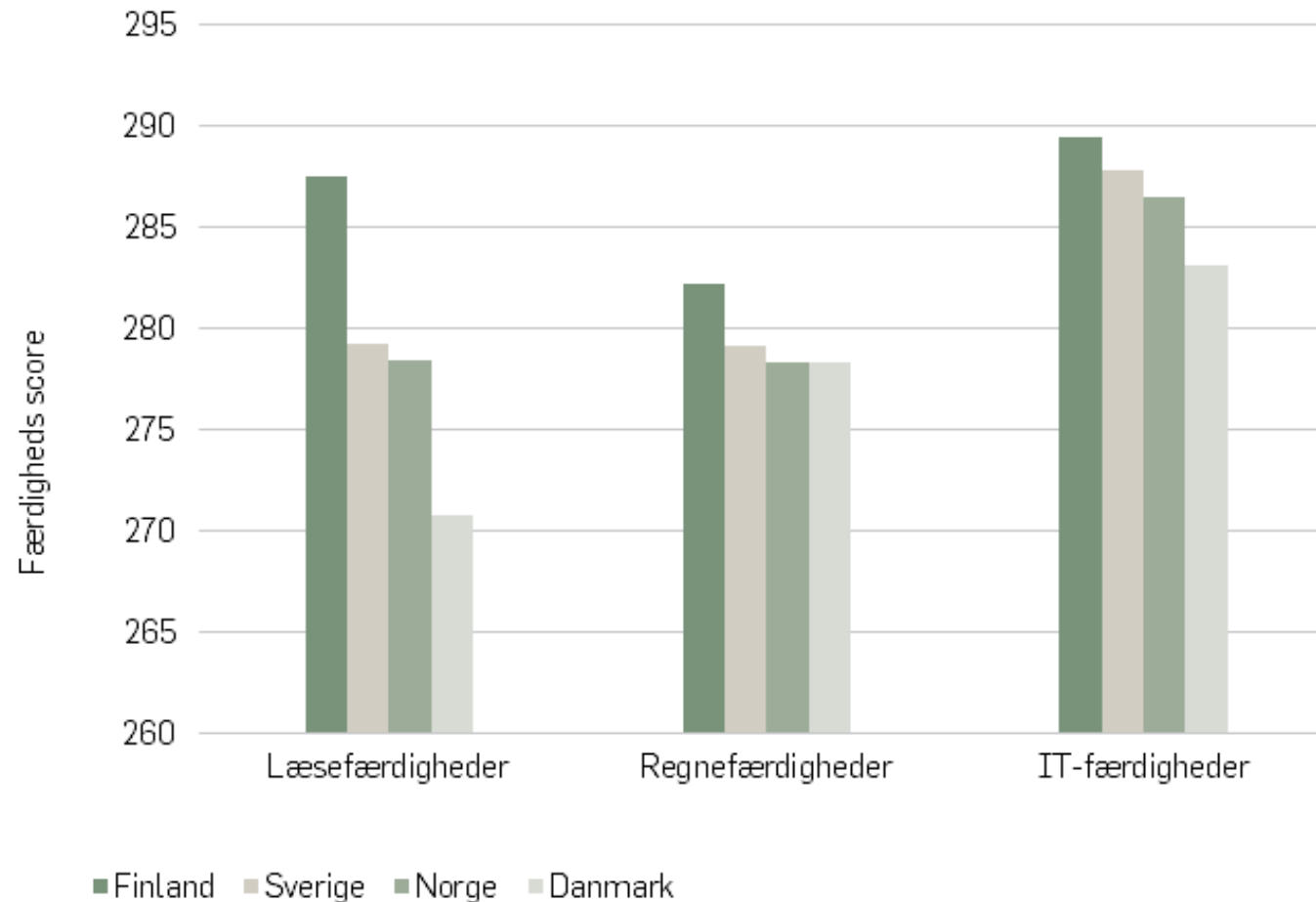
Problemløsning med IT. Gennemsnitlig score.

		Procentandel uden test på computer	Gns. score	diff
1	Japan	38	294,0	11
2	Finland	19	289,4	6
3	Australien	24	288,7	6
4	Sverige	12	287,8	5
5	Norge	16	286,5	3
6	Holland	13	286,4	3
7	Østrig	27	284,0	1
	Gennemsnit af lande	24	283,1	0
8	Danmark	15	283,1	0
9	Tjekkiet	25	283,0	0
10	Sydkorea	30	283,0	0
11	Tyskland	19	282,6	-1
12	Canada	19	282,4	-1
13	Slovakiet	37	281,1	-2
	Belgien			
14	(Flandern)	21	280,8	-2
	England &			
15	Nordirland	16	280,3	-3
16	Estland	30	277,6	-5
17	USA	20	277,4	-6
18	Irland	33	276,8	-6
19	Polen	50	274,9	-8

Problemløsning med IT. Fordeling efter niveau.

De 16-65 åriges færdigheder i fire nordiske lande

Læsefærdigheder. 16-65-årige født i landet. Gns. score.

		Gns. score	diff
1	Japan	296,3	21
2	Finland	290,6	15
3	Holland	289,5	14
4	Sverige	288,7	13
5	Australien	284,0	9
6	Norge	283,6	8
7	Canada	279,5	4
8	Estland	279,0	4
9	Belgien (Flandern)	278,3	3
	Gennemsnit af lande	276,5	1
10	England & Nordirland	275,6	0
11	Danmark	275,2	0
12	USA	275,1	0
13	Tyskland	274,5	-1
14	Tjekkiet	274,3	-1
15	Slovakiet	274,0	-1
16	Østrig	273,7	-2
17	Sydkorea	273,2	-2
18	Cypern	270,1	-5
19	Irland	267,5	-8
20	Polen	266,9	-8
21	Spanien	254,8	-20
22	Italien	252,8	-22

Læsefærdigheder. 16-65-årige **ikke** født i landet. Gns. score.

		Gns. score	diff
1	Australien	271,3	34
2	Slovakiet	268,3	31
3	Tjekkiet	268,1	30
4	Irland	262,8	25
5	Cypern	259,7	22
6	Estland	256,2	19
7	Canada	255,9	18
8	England & Nordirland	254,9	17
9	Østrig	247,9	10
	Gennemsnit af lande	247,7	10
10	Holland	246,8	9
11	Norge	245,4	8
12	Belgien (Flandern)	241,7	4
13	Tyskland	240,7	3
14	Finland	239,5	2
15	USA	239,4	2
16	Danmark	237,6	0
17	Sydkorea	235,4	-2
18	Sverige	235,0	-3
19	Spanien	232,2	-5
20	Italien	228,2	-9
21	Polen	-	-
22	Japan	-	-

PIAAC i Danmark

1. Måling af færdigheder
2. Danmark og andre lande
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2011/12
4. Fordeling af færdigheder i Danmark
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

Læsefærdigheder. 16-65-årige i Danmark.

	Gennemsnitlig score		difference
	1998	2011-12	
Alle	289,0	270,8	-18,2
Alle født i Danmark	289,3	275,2	-14,1
Alle født i Danmark aldersstandardiseret	289,3	277,8	-11,5

Ændringer i læsefærdigheder mellem 1994-1998 og 2011-2012

	1994- 1998 (IALS)	2011-2012 (PIAAC)	Ændring fra 1994- 1998 til 2011-2012	
	Gns. score	Gns. score	diff	p
Sverige	294,6	279,2	-15,3	0,0000
Norge	294,5	278,4	-16,0	0,0000
Danmark	289,0	270,8	-18,3	0,0000
Finland	287,5	287,5	0,1	0,9608
Tyskland	282,2	269,8	-12,4	0,0000
Holland	281,3	284,0	2,7	0,0082
Canada	278,9	273,5	-5,4	0,0426
Belgien (Flandern)	277,1	275,5	-1,6	0,6454
Tjekkiet	276,8	274,0	-2,8	0,0473
USA	273,4	269,8	-3,6	0,0401
Australien	267,7	280,4	12,7	0,0000
England & Nordirland	266,4	272,5	6,0	0,0020
Irland	264,2	266,5	2,3	0,4826
Italien	243,5	250,5	7,0	0,0010
Polen	232,2	266,9	34,7	0,0000

Læsefærdigheder 1998 og 2011/12

Forklaring på udvikling:

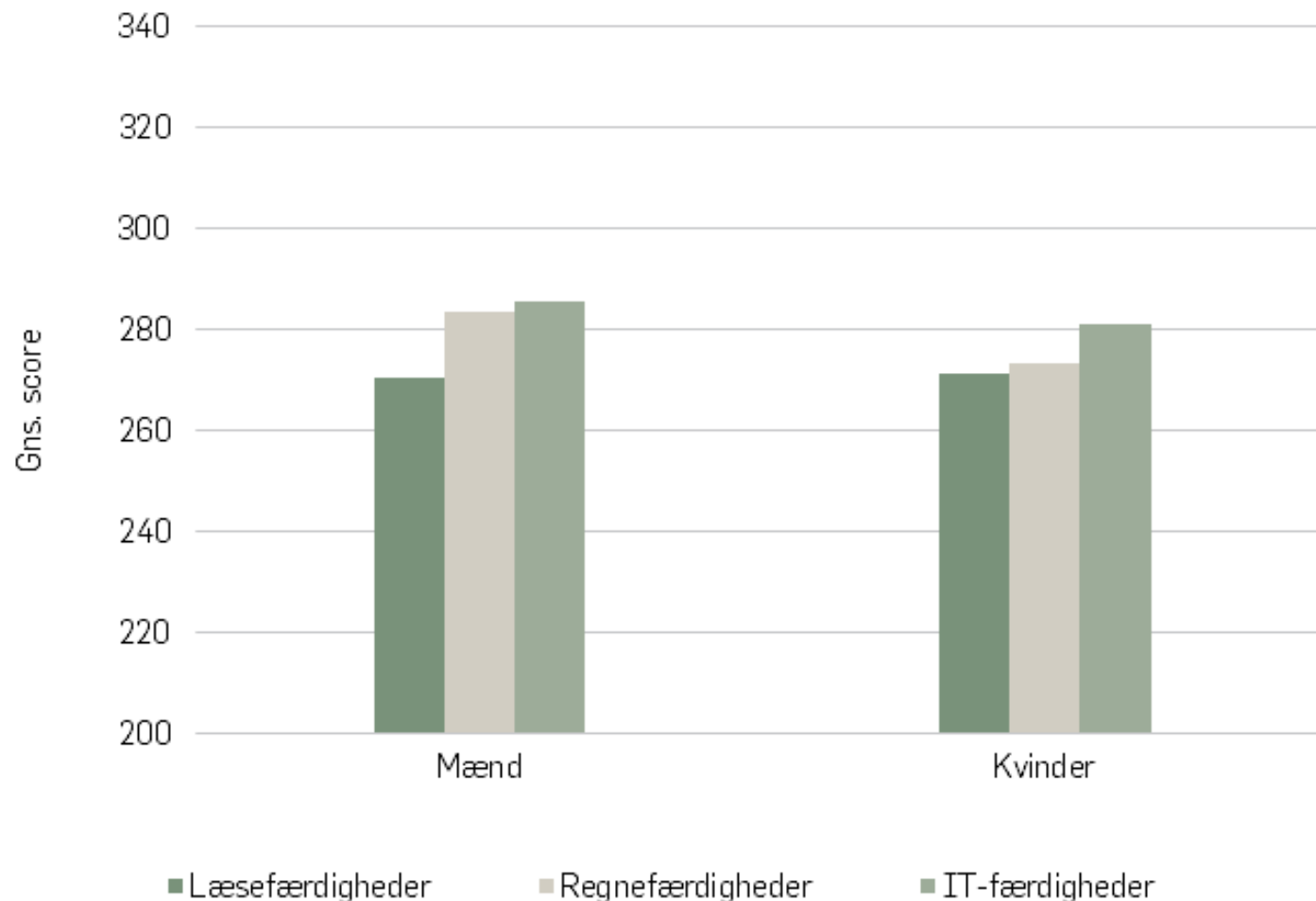
- Sammensætning af befolkningen
- Vedligeholdelse og udvikling af læsefærdigheder:
Læser vi mindre i dag?
- OECD: Forsigtighed ved brug af IALS (1998-data)

Yderligere analyser bør foretages

PIAAC i Danmark

1. Måling af færdigheder
2. Danmark og andre lande
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2012
4. **Fordeling af færdigheder i Danmark**
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

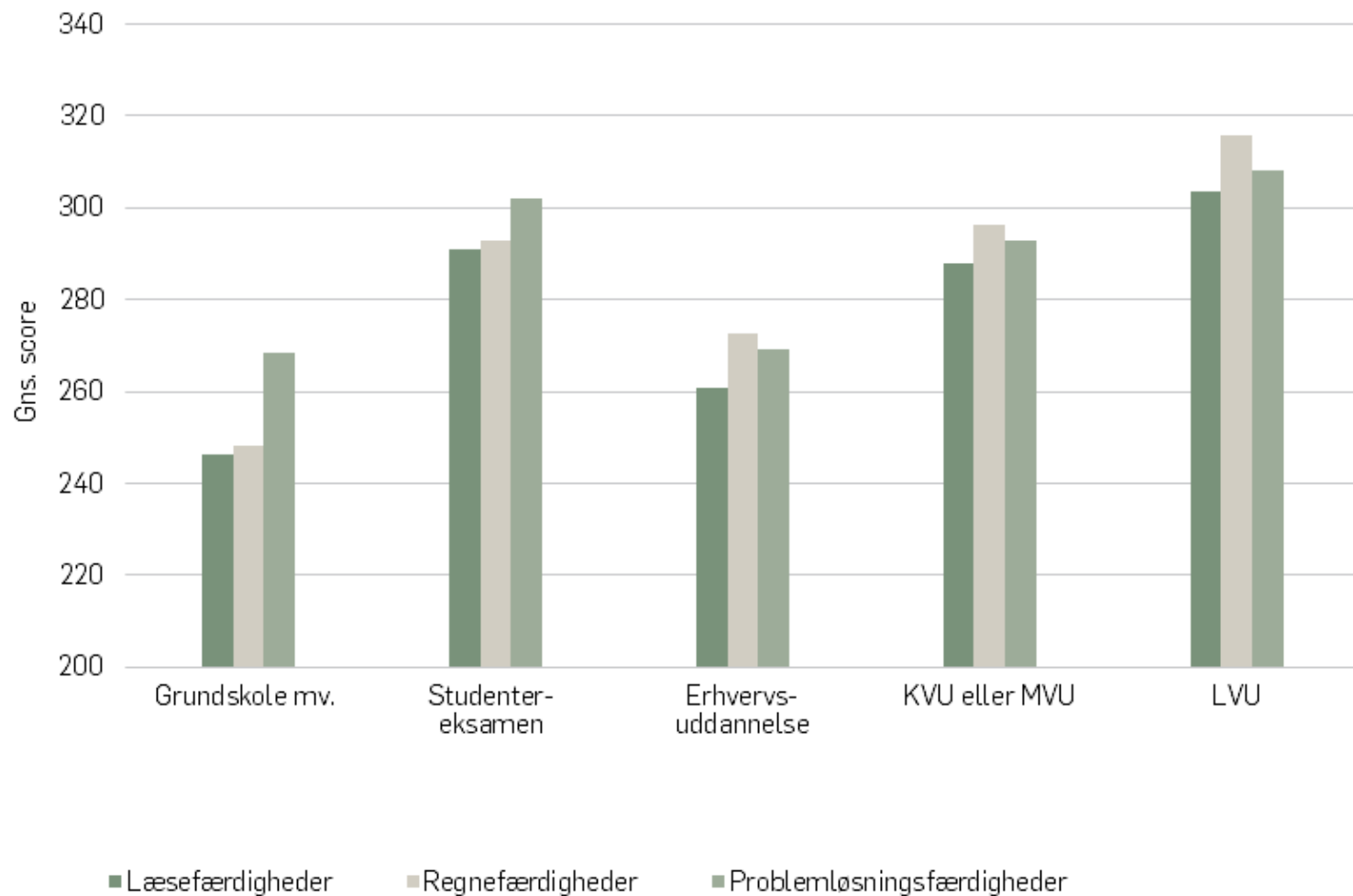
Basale færdigheder særskilt for køn. Gennemsnitlig score.

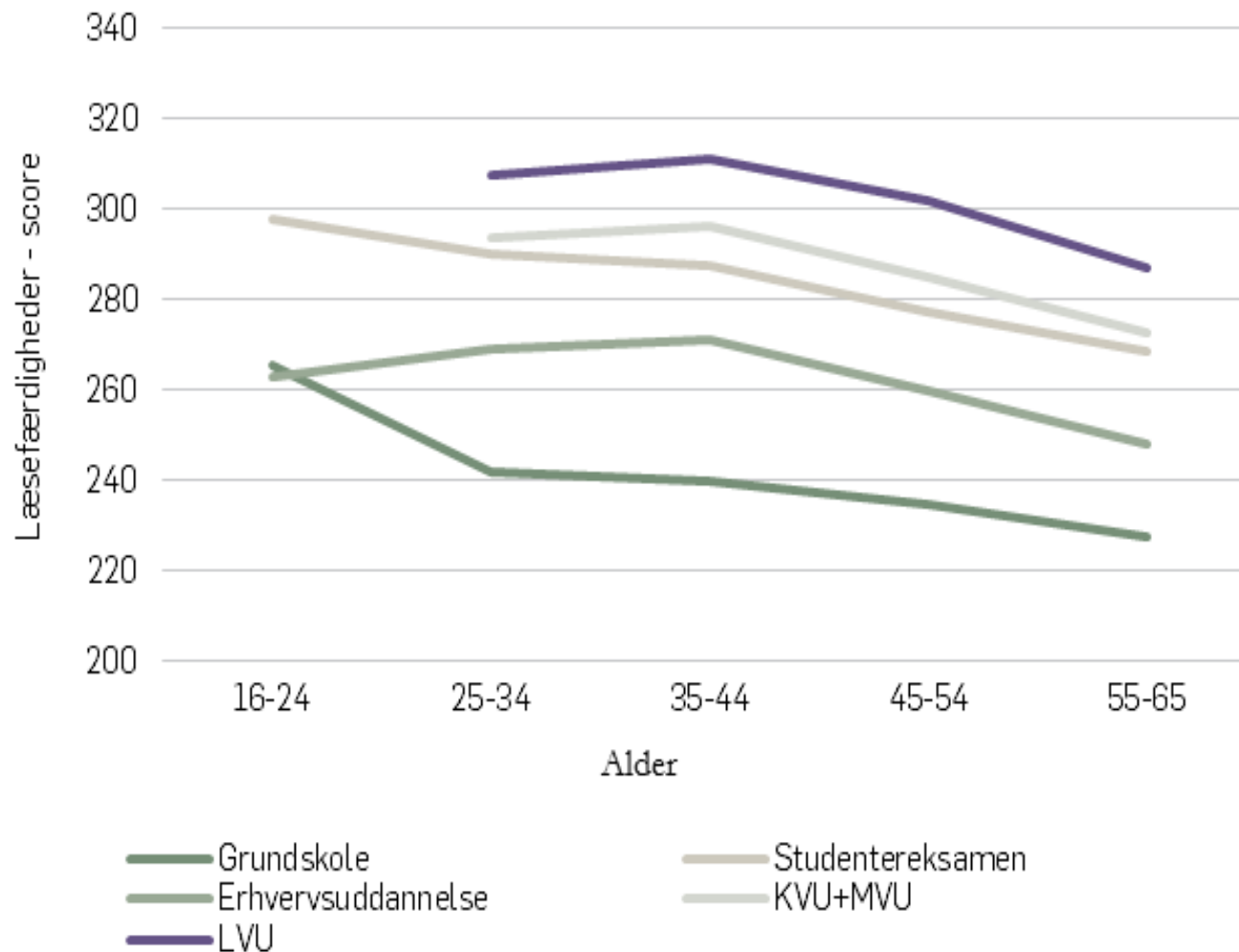
Basale færdigheder særskilt for alder. Gennemsnitlig score.

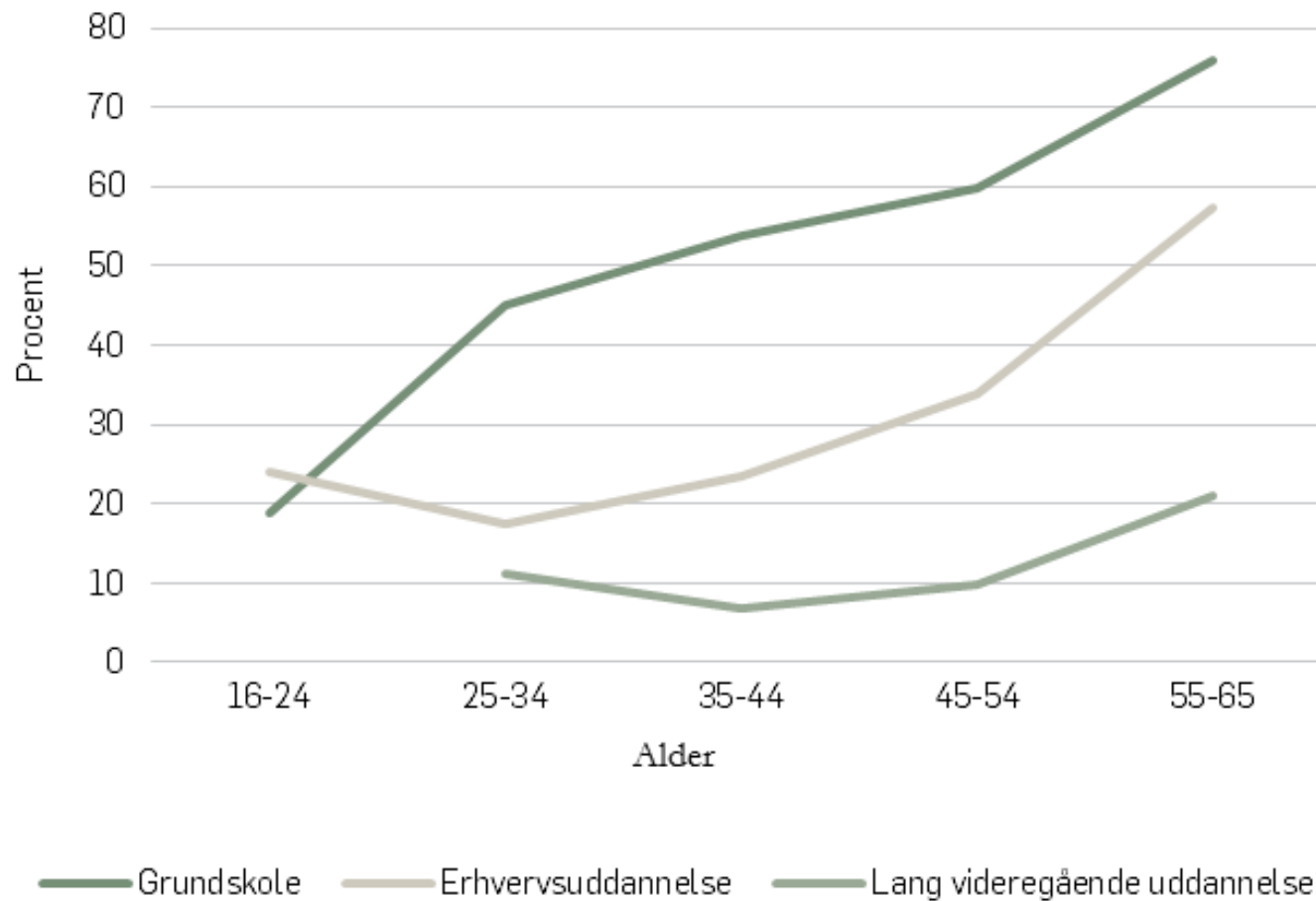
De 16-65 åriges færdigheder særskilt for uddannelsesniveau

Læsefærdigheder, uddannelse og alder

Procent med ringe IT-færdigheder (uden score+niveau 0)

De 16-65 åriges færdigheder særskilt for oprindelsesland

Indvandrerers færdigheder

Bedre færdigheder hvis:

- Indvandring i skole- eller førskolealder
- Længere opholdstid i Danmark
- Sprog talt i hjemmet = dansk

Personer med mindre gode færdigheder findes især blandt:

- *Ældre*: Personer i alderen 45-65 år
- *Kortuddannede*: Personer alene med grundskole
- *Uddannelsespassive* = ikke deltaget i uddannelse/kursus sidste 12 måneder
- *Ikke-vestlige indvandrere*
- *Ikke-beskæftigede* - kort erhvervserfaring
- *Ringe helbred*
- *Svag social baggrund*

MEN:

Gruppen med mindre gode færdigheder er blandet

Eksempel: Af dem med læsefærdigheder på niveau 0/1 er:

- 26 pct. 16-24 år
- 73 pct. har dansk oprindelse
- 33 pct. har en erhvervsuddannelse (ungdomsuddannelse)
- 52 pct. er i beskæftigelse
- 45 pct. har meget godt/fremragende helbred

Det vil sige:

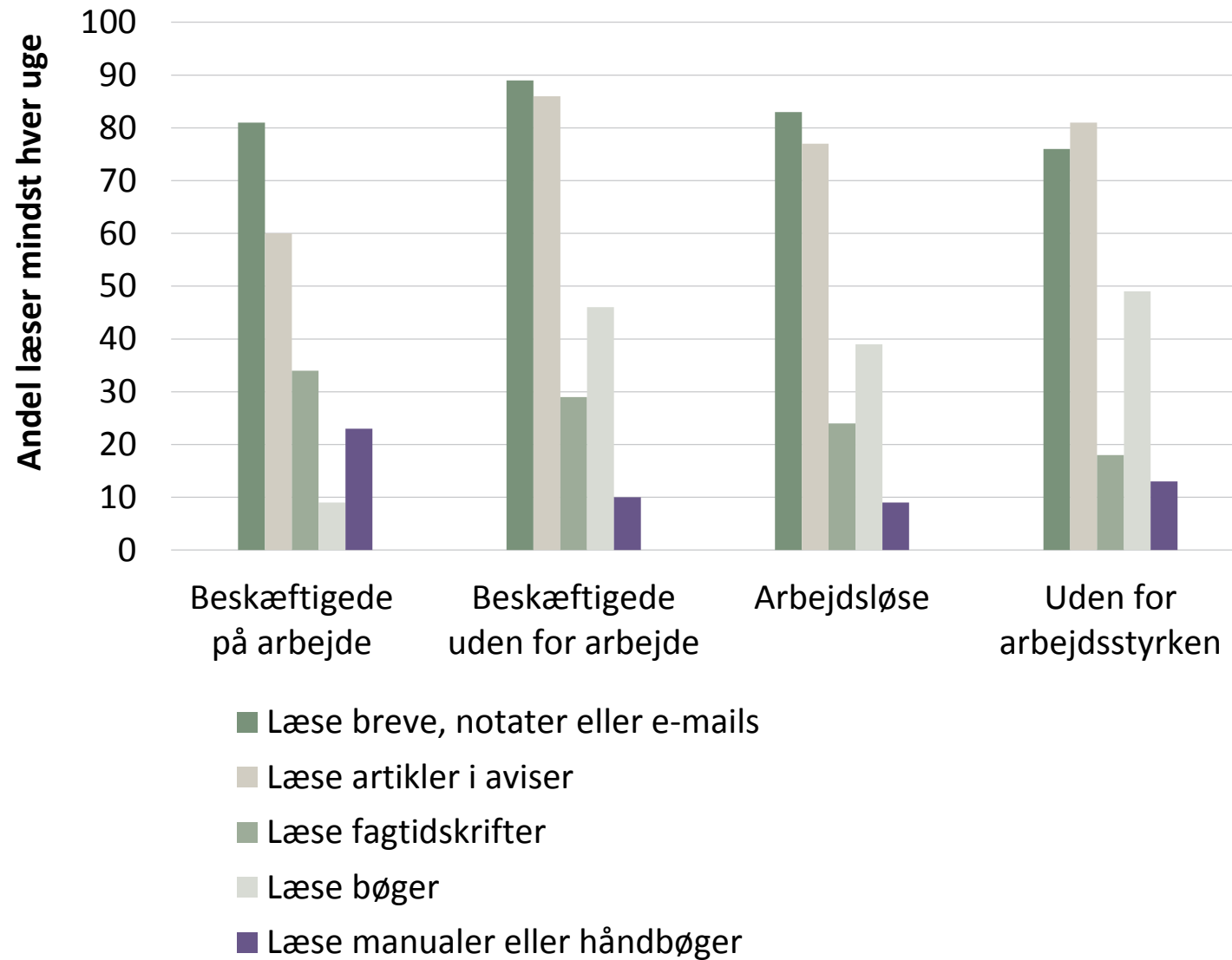
Personer med mindre gode færdigheder findes i adskillige befolkningsgrupper

Man kunne næsten fristes til at sige
OVERALT i større eller mindre grad

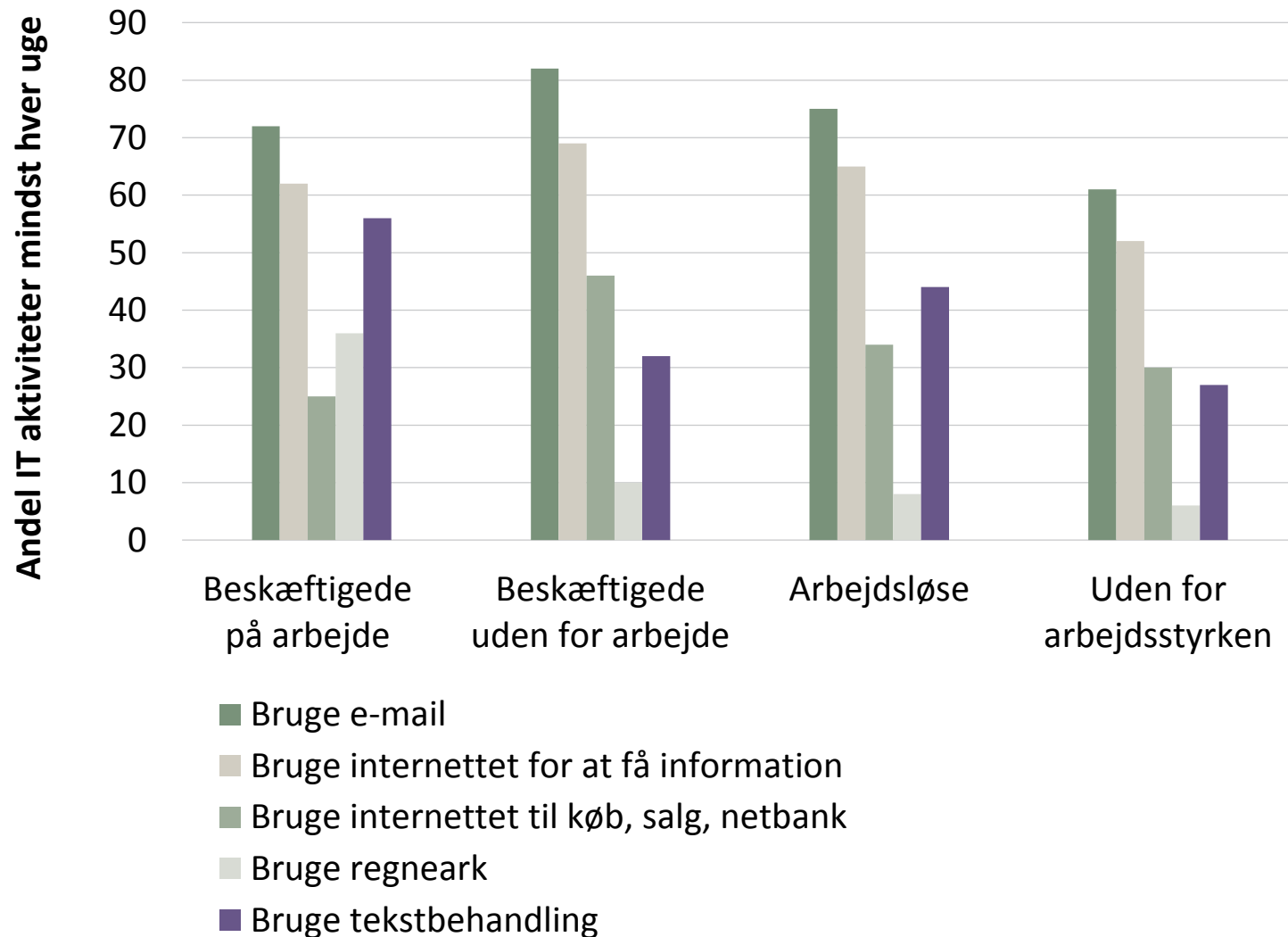
PIAAC i Danmark

1. Måling af færdigheder
2. Danmark og andre lande
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2012
4. Fordeling af færdigheder i Danmark
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

Brug af læsefærdigheder i arbejde/fritid

Brug af IT-færdigheder i arbejde/fritid

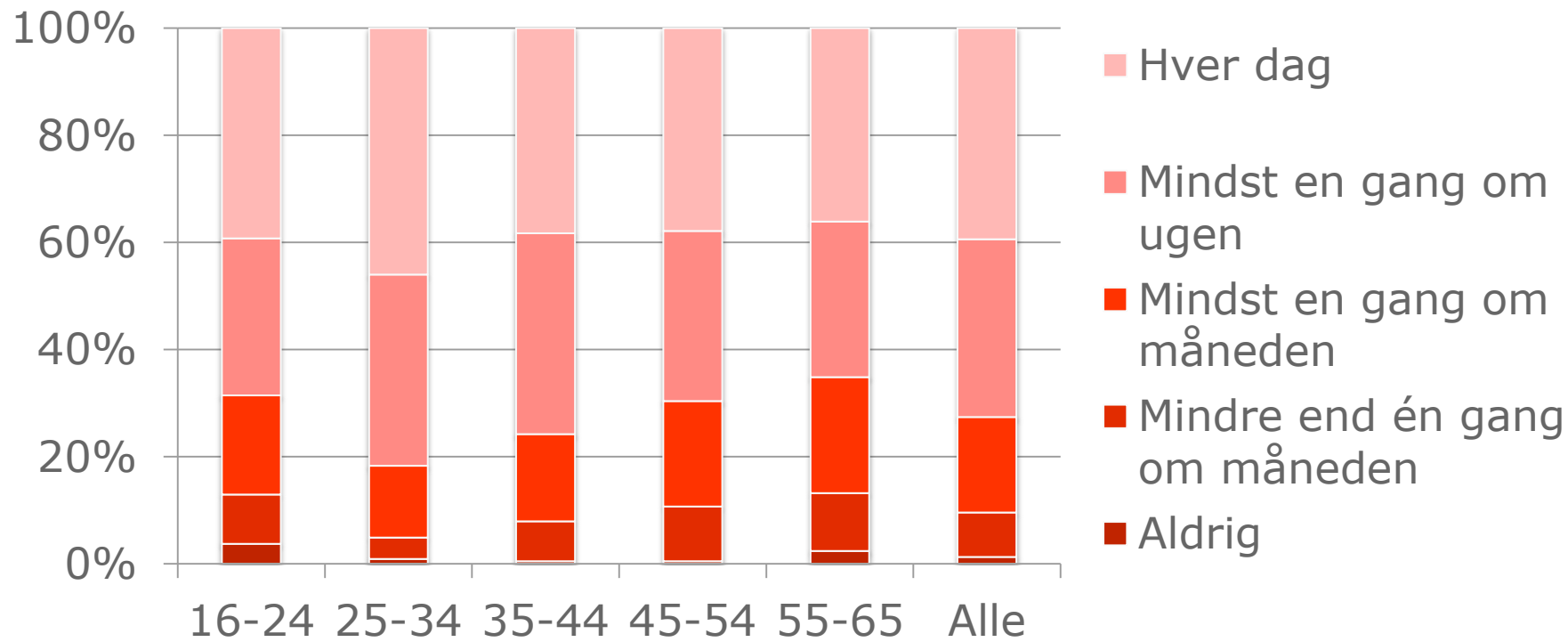
PIAAC i Danmark

1. Måling af færdigheder
2. Danmark og andre lande
3. Læsefærdigheder i DK 1998-2012
4. Fordeling af færdigheder i Danmark
5. Brug af færdigheder i arbejde-fritid
6. Voksen- og efteruddannelse
7. Konklusion

Voksen- og efteruddannelse

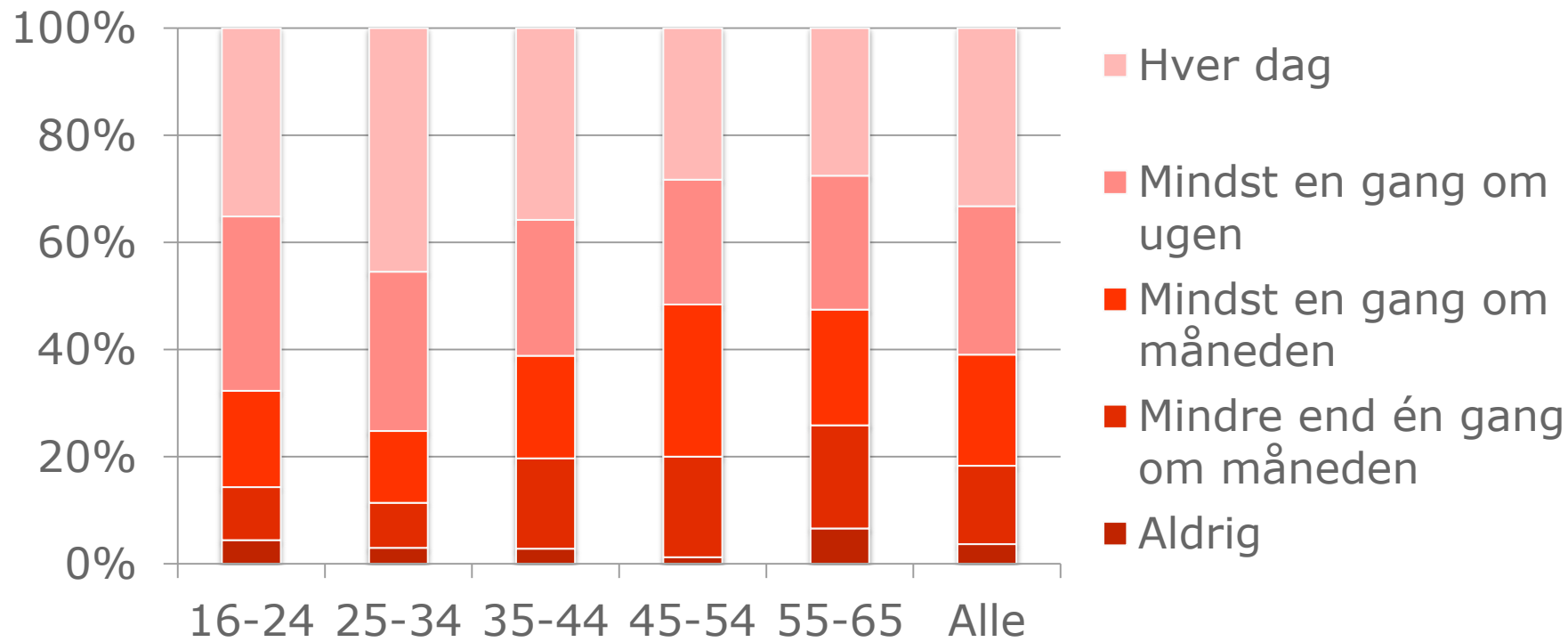
- Læring på jobbet
- Deltagelse i VEU
- Oplevede effekter af VEU
- Ønsker om udd./kursus/undervisning
- Oplevet behov for mere læring til jobbet
- Holdning til læring

Hvor ofte lærer du noget nyt på arbejdet?
(af kollegaer og gennem udførelsen af arbejdet)

Hvor ofte lærer du noget nyt på arbejdet?

Grundskole som højeste uddannelse

Voksen- og efteruddannelse: Deltagelse i kurser

60 pct. af de 16-65-årige har deltaget i kursus inden for de sidste 12 mdr. – 86 timer i gennemsnit

Overvejende arbejdsmarkedsrettet VEU - relevant for job

Mere uddannelse: Mere deltagelse

Stigende alder: Mindre deltagelse

Beskæftigede: Høj deltagelse, korte kurser

Ledige: Lavere deltagelse, længere kurser

Indvandrere: Lavere deltagelse, længere kurser

Oplevede effekter af VEU

Tror du, at kurser, efter- eller videreuddannelse har givet dig..

JA-svar

Nye arbejdsopgaver:	62 pct.
Mere ansvar:	62 pct.
Højere indkomst:	39 pct.
Bedre muligheder for nyt job:	73 pct.
Bedre muligheder for at beholde job:	65 pct.
Mindst ét ja-svar:	84 pct.

Oplevede effekter af VEU

- Deltagelse i VEU for nylig – bedre oplevede effekter
- Bedste effekter opleves af de grupper, der deltager mest (høj uddannelse, yngre)

Oplevede effekter af VEU

Grundskole som højeste uddannelse

Tror du, at kurser, efter- eller videreuddannelse har givet dig..

Nye arbejdsopgaver:

JA-svar

52 pct.

Mere ansvar:

54 pct.

Højere indkomst:

33 pct.

Bedre muligheder for nyt job:

63 pct.

Bedre muligheder for at beholde job:

59 pct.

Mindst ét ja-svar

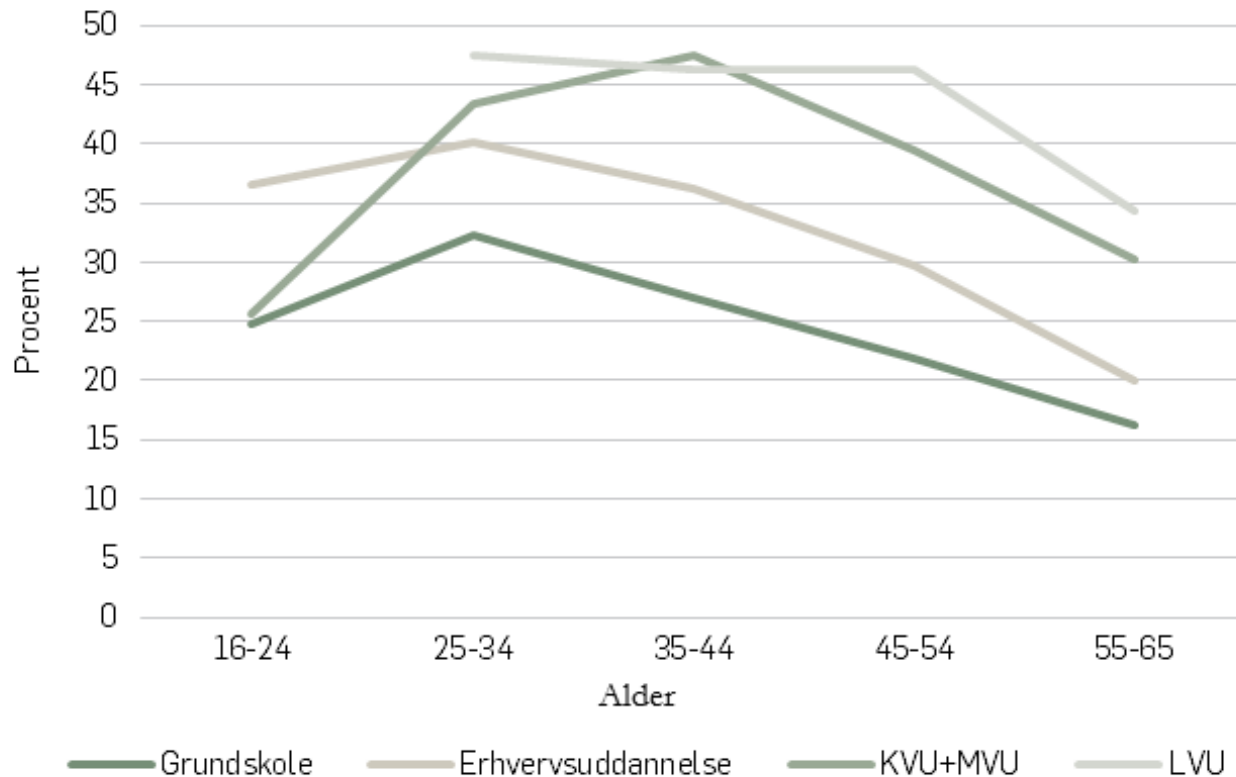
75 pct.

Ønsker om uddannelse

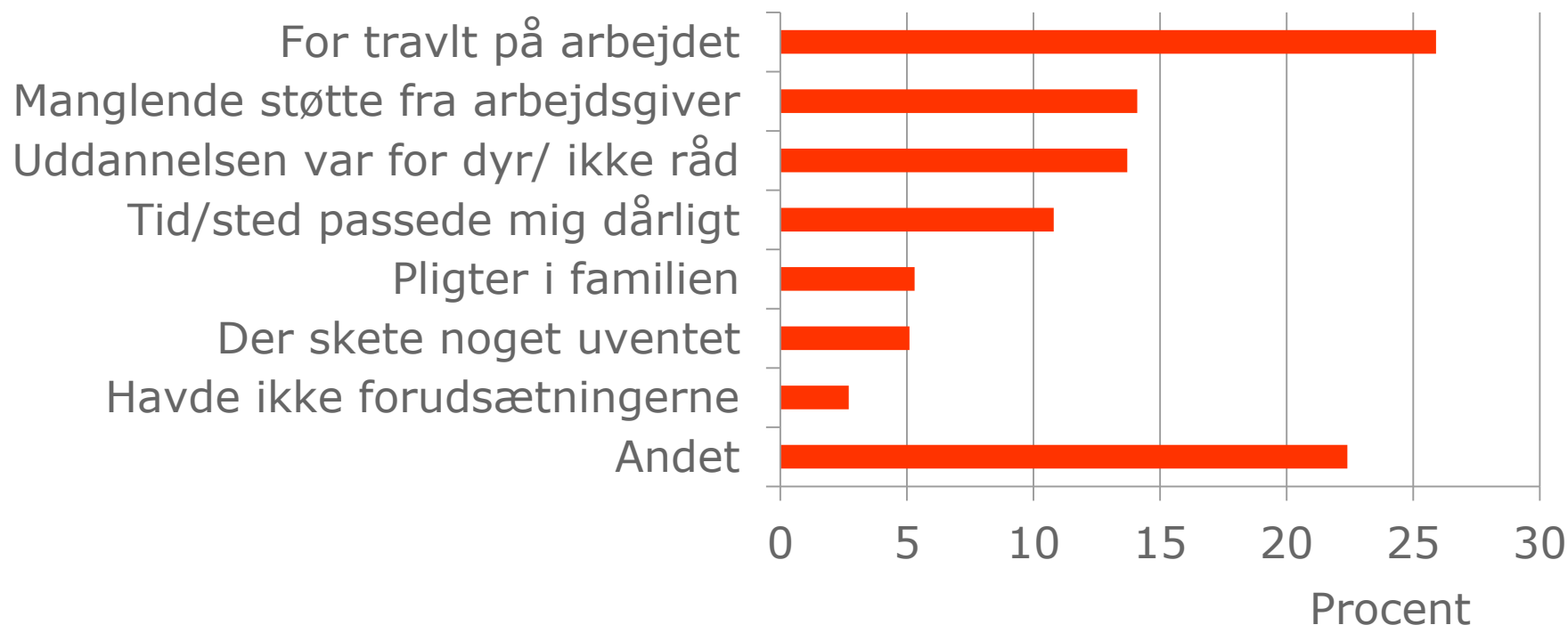
Har du inden for de sidste 12 måneder haft ønske om at deltage i (yderligere) uddannelse, kurser eller undervisning, men hvor du ikke deltog? Tænk både på undervisning, der giver formelle kvalifikationer, og anden organiseret undervisning.

33 pct. svarer "ja"

Har du inden for de sidste 12 måneder haft ønske om at deltage i (yderligere) uddannelse, kurser eller undervisning, men hvor du ikke deltog? Tænk både på undervisning, der giver formelle kvalifikationer, og anden organiseret undervisning. – Pct der svarer "ja"

Barrierer for deltagelse i uddannelse/kursus/undervisning

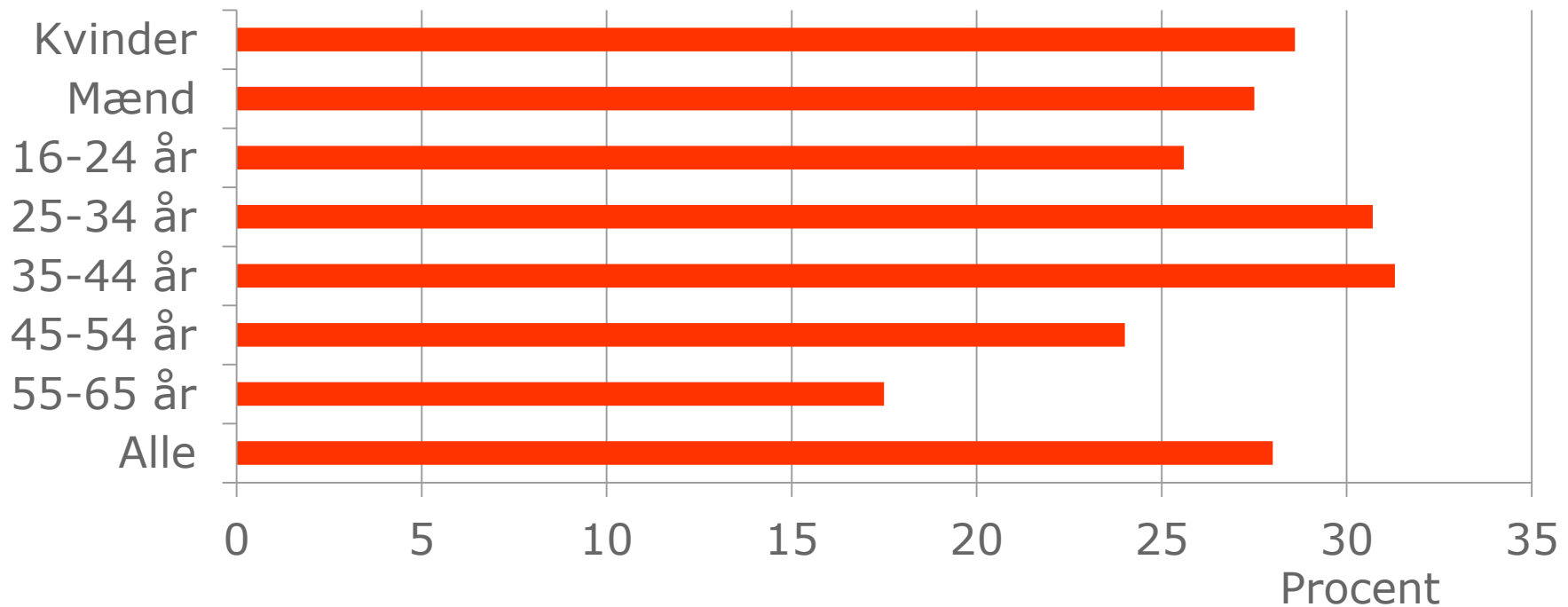
Beskæftigedes *oplevede* behov for mere læring til jobbet

Mener du, at du har behov for mere uddannelse
eller oplæring for at klare de nuværende
arbejdsopgaver godt: *22,7 pct. svarer "ja"*

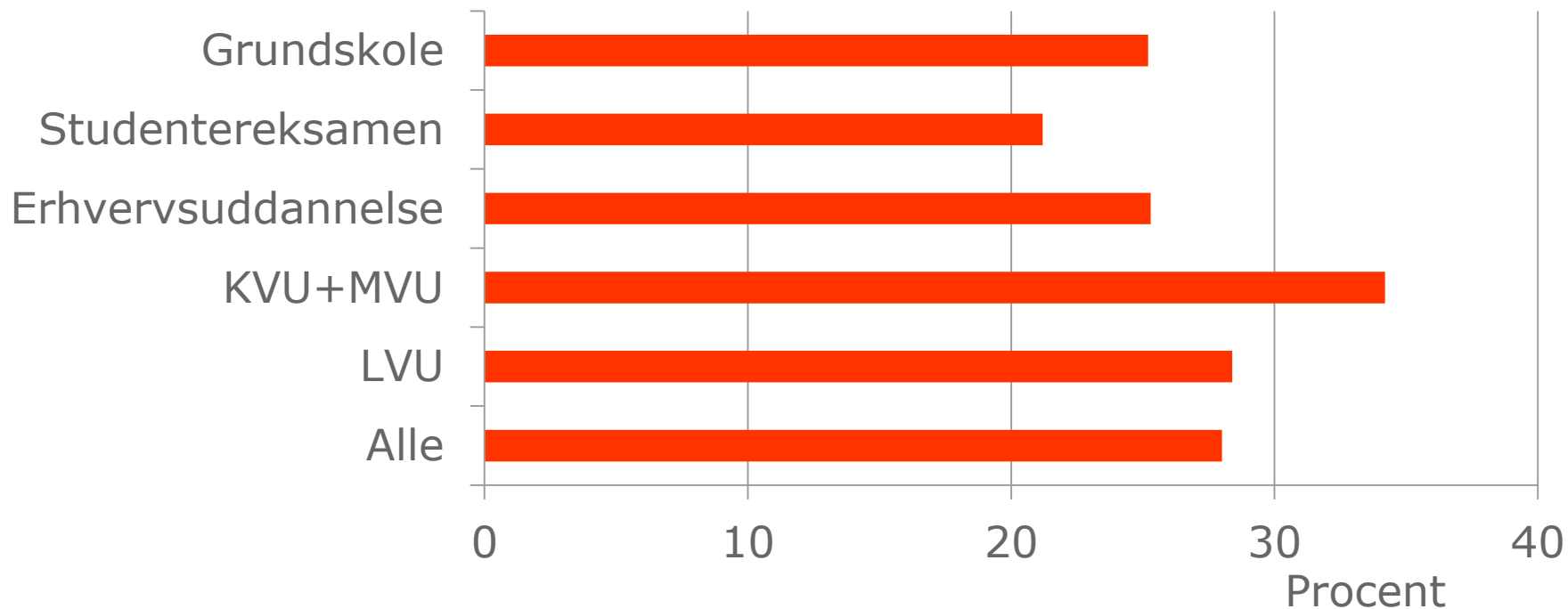
Mener du, at du har de computerfærdigheder, du
behøver for at udføre dit nuværende job godt?
9,7 pct. svarer "nej"

I alt 28 pct. med et oplevet behov

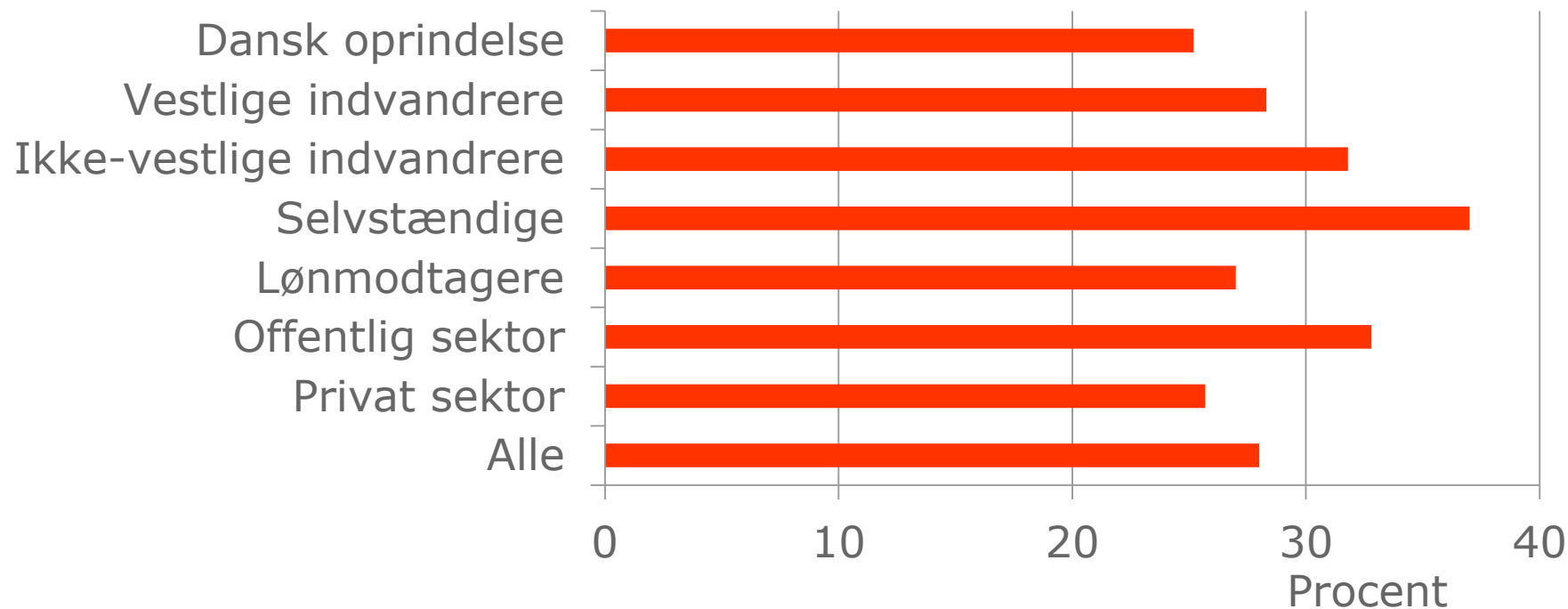
Pct. med behov for mere læring til jobbet - opdelt efter køn og alder

Pct. med behov for mere læring til jobbet
- opdelt efter højeste fuldførte uddannelse

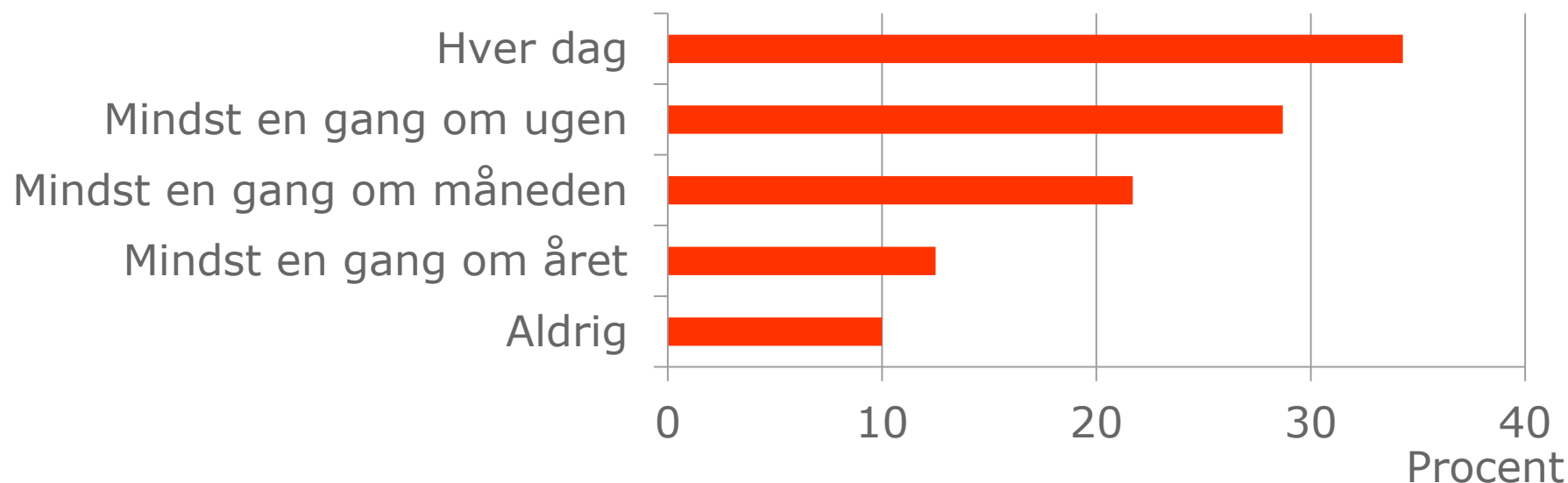

Pct. med behov for mere læring til jobbet
- opdelt efter baggrund, stilling og sektor

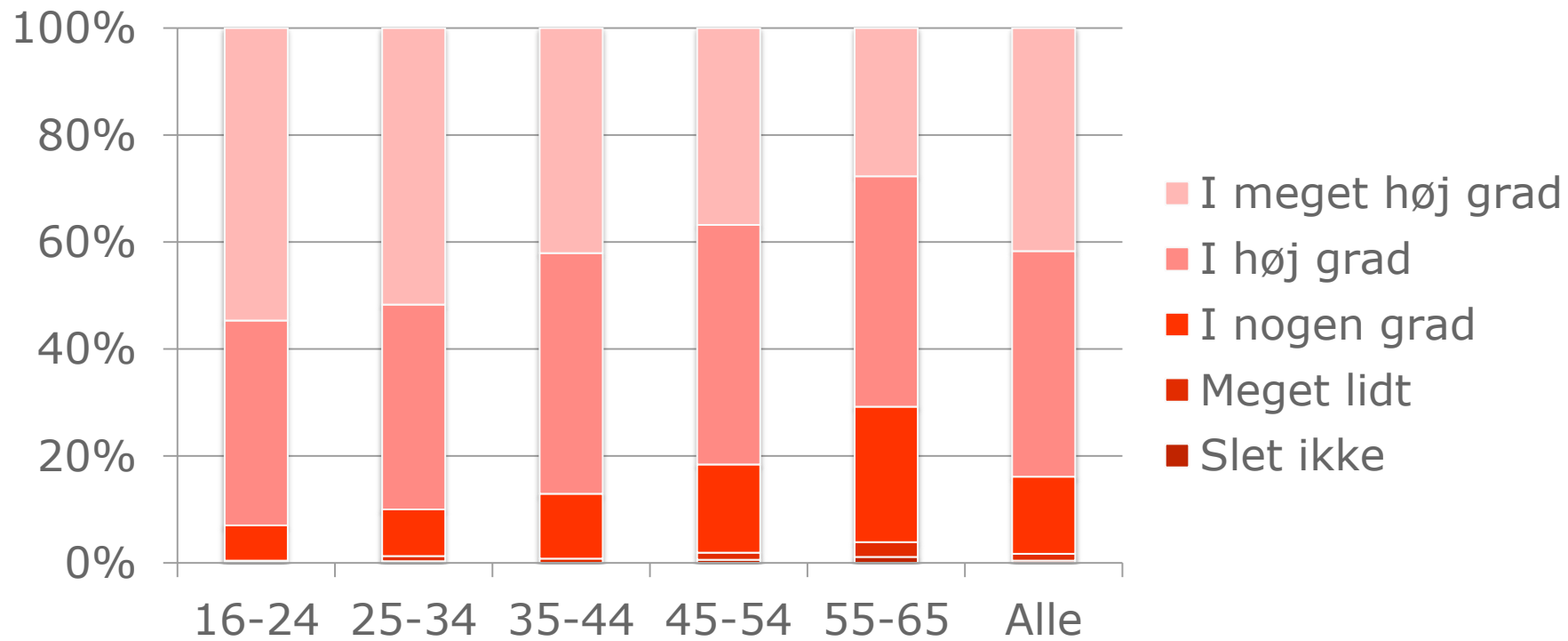

Pct. med behov for mere læring til jobbet - opdelt efter læring på arbejdet

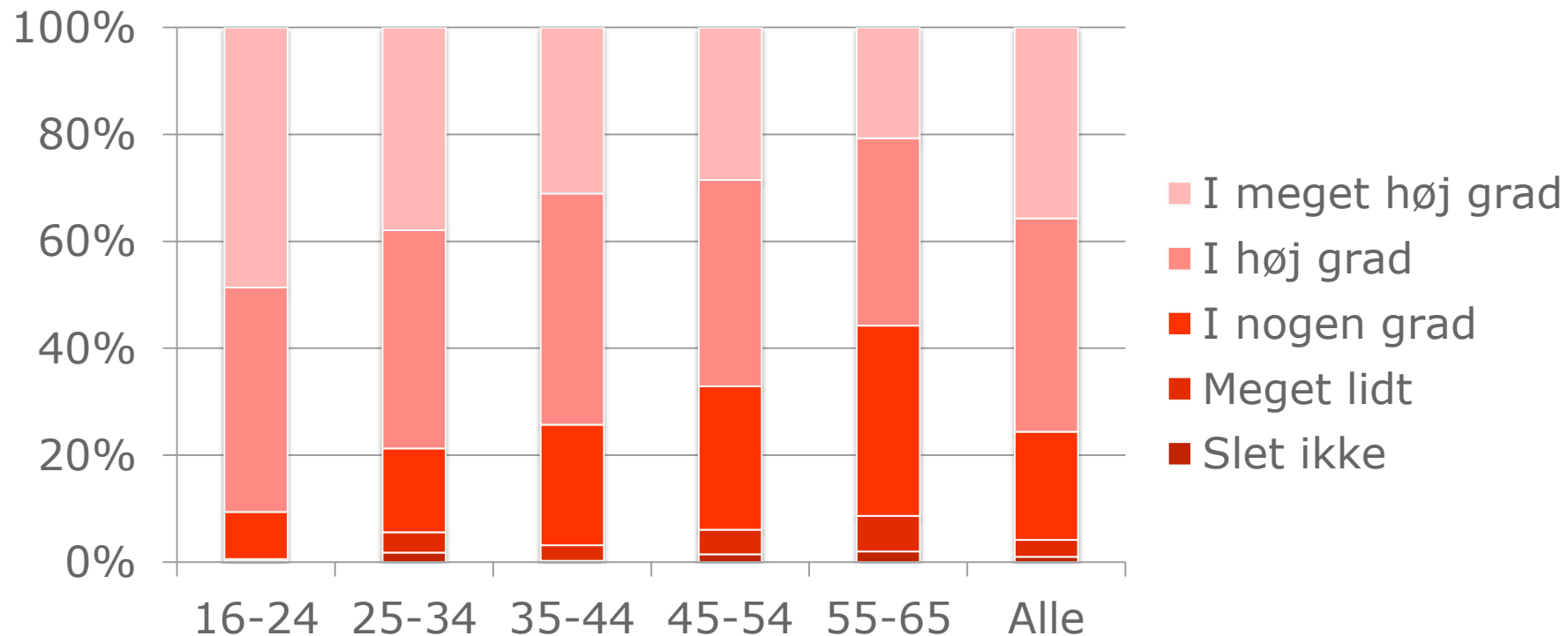
Lærer du noget nyt
på arbejdet?

I hvilken grad passer dette på dig?
"Jeg kan lide at lære noget nyt"

I hvilken grad passer dette på dig?
"Jeg kan lide at lære noget nyt"
Grundskole som højeste uddannelse

Konklusion

- Læse-, regne- og IT-færdigheder: Mange på et lavt niveau
- Personer med ringe færdigheder findes næsten overalt
- VEU: Mange oplever positive effekter – og yderligere behov og ønsker
- De fleste kan lide at lære noget – også de kortuddannede
- Alder og læring – fra 30-40 års alderen: Ringere færdigheder, mindre læring, mindre VEU, mindre motivation for VEU
- Generations- eller alderseffekt?